

7/6345

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300 - 669
Konu : Yazılı Soru Önergesi

27 MART 2002

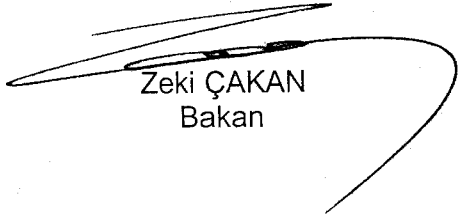
5102

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığı'nın 20.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6345-13988/33181 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Lütfi YALMAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/6345-13988 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı
(4 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. Hüsamettin ÖZKAN)

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFİ YALMAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6345-13988 Esas No'lu)**

Soru 1:

Türkiye'de kaç kilowat/saat kaçak elektrik kullanılmaktadır? Bunun maliyeti nedir? Tarımsal sulama için kullanılan toplam elektrik ve sulama kooperatiflerinin kullandığı kaçak elektrik miktarı ne kadardır?

Cevap 1:

TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nce 2001 yılında yapılan kaçak taramaları sonucu Ocak-Aralık döneminde toplam 221.614 adet kaçak elektrik kullanımı tespit edilmiş olup, tahakkuk eden toplam kaçak enerji miktarı ise 616.897.046 kWh'dır. Toplam 221.614 adet kaçak kullanımın içerisinde kaçak elektrik kullandığı tesbit edilen tarımsal sulama abonelerinin sayısı 3461 adettir. Tarımsal sulama abonelerine tahakkuk ettirilen kaçak enerji miktarı 297 311 610 kWh olup, bu kaçak tüketimlerin parasal değeri 6 550 797 242 954 TL.dir.

Sorular 2,3,4,5:

- Türkiye'de kaç tane sulama kooperatif veya birliğinde kaçak elektrik kullanılmaktadır? 2000 yılı Şubat ayı itibariyle başlayan reaktif saat uygulamasında kaç kooperatif cezalı duruma düşmüştür? Bu kooperatifler hangileridir? Bunların içinde herhangi bir partiye yakınlık vb. nedenlerden dolayı korunan veya ayrıcalıklı olanlar var mıdır?

- Sulama kooperatiflerinde daha önceden uygulanan aktif elektrik saat uygulamasının yanısıra neden reaktif saat ve konsondöktör uygulamasına geçilmiştir? Amaç nedir? Bu uygulamaya geçilirken bazı firma, kişi veya kuruluşların menfaatleri korunmuş mudur?

- Kooperatifler sulamaya ve gelir toplamaya Nisan ayından itibaren başlamalarına rağmen reaktif saat uygulaması neden Şubat ayında başlatılmıştır? Çiftçinin cezalı duruma düştüğü bu iki aylık dönemdeki zararın affedilmesi düşünülmekte midir? Aktif saat uygulamasından dolayı devletin ve kullanıcıların zararı var mıdır? Bu zarar ne kadardır?

- Reaktif ceza uygulamasında bazı yerlere %50, bazı yerlere %75 oranında ceza affedilmesi veya silinmesi yoluna gidilmiş midir? Gidilmişse bu yer veya kooperatifler hangileridir?

Cevaplar 2,3,4,5:

17 Şubat 2000 tarih ve 23967 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kompanzasyon Tebliği" ile kurulu gücü 50 kVA ve üstü olan tesislere kompanzasyon yapma zorunluluğu getirilmiştir. Bu Tebliğ doğrultusunda, Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği'nin Reaktif Enerji Tarifesine ilişkin 56. maddesi hükümlerinde değişiklik yapılmış ve değişikliğe ilişkin Yönetmelik 09.03.2000 tarih ve 23988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Anılan Tebliğ kapsamında 50 kVA'nın üstündeki tüm abonelerin kompanzasyon tesisi yapma zorunluluğu bulunduğundan, tarımsal sulama abonelerinin de kompanzasyon tesisi yaptırmaları, aktif enerjiyi ölçen sayacın dışında endüktif reaktif ve kapasitif reaktif sayaç taktırmaları gerekmektedir.

Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinin Reaktif Enerji Tarifesine ilişkin 56. maddesinin; (a) bendinde, "Abone, çekeceği reaktif enerjiyi ölçmek üzere gerekli ölçü aletlerini tesis etmek zorundadır. Reaktif enerjiyi ölçen düzeni olmayan abonenin, o dönemde çektiği aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı reaktif enerji çektiği kabul edilir. Reaktif enerji sayaçlarına geri dönmesiz mandal takılması zorunludur." (b) bendinde, "Reaktif enerjiyi ölçmek üzere gerekli ölçü aletlerini tesis eden aboneden, çektiği aktif enerjinin 0.33 (yüzde otuzüç) (dahil) katına kadar (endüktif) reaktif enerji bedeli alınmaz. Bu sınır aşılsa, çekilen reaktif enerjinin tamamına reaktif enerji tarifi uygulanır." (c) bendinde, "Abonenin sisteme vereceği (kapasitif) reaktif enerji miktarı; Teşekkül veya şirketin gerekli görmesi durumunda, abone, aşırı kompanzasyon sonucunda sisteme vereceği (kapasitif) reaktif enerjiyi ölçmek için 1 (bir) adet geri dönmesiz reaktif enerji sayacını bildirim tarihinden

ibaren 1 (bir) ay içinde tesis edecektir. Sisteme verilecek reaktif enerji, o dönemde çekilen aktif enerji miktarının 0.20 (yüzde yirmi) (dahil) katından fazla olmayacaktır. Bu sınır aşılırsa, abonenin çektiği aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı kadar reaktif enerji tükettiği kabul edilir ve reaktif enerji tarifesini üzerinden bedeli alınır." (d) bendinde ise, "Bu maddenin (b) ve (c) bentlerinde yazılı sınırların ikisini birden aşan abonenin, çekilen aktif enerjinin 0.90 (yüzde doksan) katı reaktif enerji tükettiği kabul edilir." Hükümleri yer almaktadır.

Dolayısıyla, Kompanzasyon Tebliği ve Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, herhangi bir ayırım gözetilmeden kompanzasyon tesislerini yaptırmayan, yaptırıp ta Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği'nin 56. maddesi hükümlerinde belirtilen sınırları aşan tarımsal sulama abonelerine de Tebliğde belirtilen tarih itibarıyla reaktif enerji tarifesini uygulanmakta olup, tahakkuk ettirilen reaktif enerji bedellerinin affedilmesi veya silinmesi gibi bir uygulama hiçbir tarımsal sulama abonesine yapılmamıştır.

Soru 6:

2000 Aktif tüketim borcu 15 milyar olan Konya-Ereğli Sazgeçit Kasabası Toplu Sulama Kooperatifi'ne 11 milyar reaktif cezası niçin uygulanmıştır? Bu kooperatif kaçak elektrik kullanmış mıdır? Ödemelerde taksitlendirmeye gitme yerine bir defaya mahsus reaktif cezaların affedilmesi veya belli bir oranda azaltılması yolu çözüm için düşünülmekte midir?

Cevap 6:

Konya-Ereğli Sazgeçit Kasabası Toplu Sulama Kooperatifi'ne, kompanzasyon tesislerini 17.02.2001 tarihine kadar kurmaları gerektiği halde kurmamış olmaları nedeniyle, 17.02.2001 tarihinden kompanzasyon tesislerini kurdukları tarih olan 03.08.2001 tarihine kadar ki dönem için Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda aktif enerjinin %90 katı reaktif enerji bedeli tahakkuk ettirilmiş olup, anılan sulama tesislerinde kaçak elektrik kullanımı bulunmamaktadır.

Aboneler, Kompanzasyon tesislerini sađlıklı olarak alıřtırmaları ve Kompanzasyon Tebliđi ile Elektrik Tarifeleri Yönetmeliđi'nin 56. maddesinde belirtilen sınırları (endüktif reaktif, kapasitif reaktif) aşmamaları halinde reaktif enerji bedeli ödemeyeceklerdir.

Dolayısıyla, Kompansasyon Tebliđi ve Elektrik Tarifeleri Yönetmeliđi hükümleri nedeniyle, tarımsal sulama abonelerinin kompansasyon tesisi yapmaktan muaf tutulmaları ve reaktif enerji tarifesini uygulanmaması ya da bir defaya mahsus affedilmesi şeklinde bir uygulama yapılması mümkün olamamaktadır.